

การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มประสานงาน
สถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
A Study of Problems and the Internal Quality Assurance Pothale 02 under
School Coordinate Group Phichit Primary Service Area Office 2

รจรินทร์ แจ้งสว่าง¹, ไกรวิชญ์ ดีเอม², ปพนสรค์ โพธิพิทักษ์³
Rotcharin Jeangswang¹, Kraiwit Dee-Aim², Paponson Pothiphitak³
Corresponding Author E-mail: rotcharin.j@nsru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยแบ่งเป็น 4 มาตรฐานของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน ครูจำนวน 92 คน รวม 102 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยง 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ผลการศึกษาพบว่า

ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่ามาตรฐานที่มีปัญหาอันดับสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 4 ระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน และด้านที่มีปัญหาอันดับต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

คำสำคัญ: ปัญหา, การประกันคุณภาพภายใน, กลุ่มประสานงาน

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Student in Master of Education Degree, Educational Administration, Nakhon Sawan Rajabhat University.

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The objective of this study was to investigate the operational problems of Internal Quality Assurance in the school, Pothole Coordinating Group 02 under Phichit Primary Educational Service Area Office 2. The internal quality assurance standard It was divided into 4 categories. The study samples were 10 educational administrators, 92 teachers. The study tool was a 5 point rating scale questionnaire, with a reliability a coefficient of 0.90. The study tool was a Five Point Scale questionnaire and the statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and t-test. The study revealed that:

The operational problems of internal quality assurance in school, Pothole Coordinating Group 02 under Phichit Primary Educational Service Area Office 2 was overall at a low level, when considering each aspect, standard, 4: the affective internal quality assurance system was at the highest level and was followed by standard 1: student quality, standard 2: processing and management of school administrators was the lowest level.

Keywords: Problems, Internal Quality Assurance, Coordinate Group

บทนำ

ในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความจำเป็นที่จะต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา ส่งเสริมศักยภาพของคนในชาติให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการยกระดับคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล สถาบันการศึกษาได้ทำหน้าที่ในการผลิตผู้จบการศึกษาออกไปมี คุณภาพเพียงพอต่อการตอบสนองให้กับสังคมได้หรือไม่ ด้วยข้อสงสัยดังกล่าวจึงเป็นที่มาของการสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม ว่าสถาบันการศึกษาจะต้องมีภาระหน้าที่ที่สำคัญในการสร้างคนที่มีคุณภาพ เพราะในที่สุดคนจะกลายเป็นกำลังสำคัญใน การขึ้นนำการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและคุณภาพ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาที่กำลังเป็น ประเด็นสำคัญสำหรับสถาบันการศึกษาทุกระดับในประเทศไทย ที่ต้องจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามสาระสำคัญ ที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 6 ซึ่งเป็น หมวดที่ว่าด้วยมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา (วิระยุทธ ชตะกาญจน์, 2555, หน้า 126)

การประกันคุณภาพภายในตามสาระบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 6 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาทุกระดับและมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมิ การจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อการรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2, 2557, หน้า 1) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน กระบวนการ ประกันคุณภาพการศึกษา จึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาปัจจุบันและต้องดำเนินการอย่าง ต่อเนื่อง ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพและดำเนินการอย่างยั่งยืน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องมีการทำงานที่มุ่งประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความตระหนัก รับรู้และ เห็นคุณค่าของการทำงานเป็นระบบ มีคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและ ดำเนินกิจกรรม/โครงการที่ใช้ผลการประเมินตนเอง ผลการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอก หรือผลการวิจัยที่สถานศึกษา จัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาเองตลอดจนใช้ผลการวิจัยอื่น ที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการกำหนด เป้าหมายคุณภาพผู้เรียน การติดตามตรวจสอบและปรับปรุงงานที่เป็นระยะจะช่วยให้งานบรรลุได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนก็จะเป็นที่พึงพอใจกับผู้บริหาร ชุมชน และองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับช่วงต่อจากสถานศึกษา ด้วยการดำเนินงานที่ทุกคนมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบร่วมกัน เช่นนี้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจะ เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่แท้จริงและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นวิถีชีวิตในการทำงานของทุกคนเป็น วัฒนธรรมขององค์กรที่ยึดคุณภาพผู้เรียนฝังแน่นอยู่ในจิตใจตลอดเวลา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553, หน้า 2 - 3) ระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่าสถานศึกษาสามารถจัด การศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถทักษะ และมีคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ ให้แก่ครอบครัวชุมชนตามความเหมาะสมระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้อง ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและประกาศกฎกระทรวง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 1) แต่ในปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเองมีการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาเอง จึงย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน ดังนั้นใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอันจะนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้น พื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 1) กระทรวงศึกษาธิการได้มีการออกกฎกระทรวง ว่าด้วย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2559 ฉบับลงวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2559 จึงประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในการพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุน กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจึงประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีจำนวน 4 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2559, หน้า 2)

จากผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในรอบที่สาม ปีการศึกษา 2554 - 2558 พบว่า สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 29,557 แห่ง ได้รับการรับรองมาตรฐาน 18,001 แห่ง ไม่รับรองมาตรฐาน 18,001 แห่ง ไม่รับรองมาตรฐาน 11,556 แห่ง ซึ่งสะท้อนได้ว่าสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานมีจุดบกพร่องที่ต้องได้รับการพัฒนาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2558, หน้า 4) สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 23 โรงเรียน ในตัวบ่งชี้ที่ 8 พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัดนั้น ปรากฏว่ามีสถานศึกษาที่ได้ระดับดีขึ้นไปจำนวน 18 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 78.26 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2, 2557, หน้า 30) สถานศึกษาในกลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการประเมินภายในรอบสาม จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในระดับปฐมวัย จำนวน 10 โรงเรียน ได้รับการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับดีขึ้นไป จำนวน 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50 และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 โรงเรียน ได้รับการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ในระดับดีขึ้นไป จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 60 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2, 2557, หน้า 43) จากผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในรอบที่สามแสดงให้เห็นว่า ยังมีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกือบร้อยละ 50 ที่ไม่สามารถจัดการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐาน แสดงให้เห็นถึงปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในต้องมีการปรับปรุง พัฒนาการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องได้รับการช่วยเหลือให้สถานศึกษามีคุณภาพหรือมีมาตรฐานตามที่กำหนดไว้

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียน กลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มประสานงานที่ผู้ศึกษาปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันว่ามีรูปแบบเช่นไร ได้ดำเนินการเป็นไปตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพหรือไม่อย่างไร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการศึกษาของสถานศึกษาอันจะนำไปสู่ความมั่นใจในคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาการศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าหนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงเสนอเนื้อหาดังต่อไปนี้

บริบทของโรงเรียน กลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 สืบเนื่องจากการที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย 3 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีประกาศ เรื่องการกำหนดเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 183 เขต เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ให้มีผลตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (18 สิงหาคม 2553) เป็นต้นไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ประกอบด้วย โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอตะพานหิน อำเภอทับคล้อ อำเภอบึงนาราง อำเภอโพทะเล อำเภอบางมูลนาก และอำเภอตะพานหิน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ตั้งอยู่ที่อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร และให้สถานศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนตั้งอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 (มีจำนวน 123 โรงเรียน)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 390 ถนนบางมูลนาก ตะพานหิน ตำบลห้วยเกตุ อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ตั้งอยู่ในอำเภอตะพานหิน อำเภอทับคล้อ อำเภอบึงนาราง อำเภอโพทะเล อำเภอบางมูลนาก และอำเภอตะพานหินของจังหวัดพิจิตร โรงเรียนในกลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 ประกอบด้วย 10 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนชุมชนบ้านบางคลาน (เงินอนุสรณ์) โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งน้อย "พิพัฒน์โสภณวิทยา" โรงเรียนวัดคงคาราม โรงเรียนบ้านน้อย "ปริกอุทิศ" โรงเรียนบ้านวังแดง โรงเรียนบ้านเนินแค โรงเรียนวัดทับทิม โรงเรียนบ้านท่าบัว (รัฐประชานุเคราะห์) โรงเรียนวัดพรวัว และโรงเรียนวัดขวาง

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2542 ซึ่งในหมวด 7 ได้กำหนดไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน และผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายกำหนด

นวนลทิพย์ กาฬศิริ (2547, หน้า 16) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่ได้แต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าในกลุ่มหรือองค์กร

วรรณนา หมาดเท่ง (2551, หน้า 14) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ กำกับดูแล ควบคุม และจัดการให้สถานศึกษาดำเนินการ และทุ่มเทความพยายามในการดำเนินงาน ทั้งปวงของสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาเด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในความรับผิดชอบให้บรรลุผลตามภารกิจ และวัตถุประสงค์ขององค์การ

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีความสำคัญในการดำเนินงานทำหน้าที่กำกับ ควบคุม ดูแลบริหาร และอำนวยความสะดวก แก่ผู้ร่วมงานเพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเต็มความสามารถเกิดประสิทธิผลสูงสุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาขอสรุป ดังนี้ การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษามุ่งศึกษาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยศึกษาในหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหาร และการจัดการของผู้บริหาร มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพซึ่งสามารถนำเสนอเป็นกรอบความคิด ได้ดังนี้

ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา กลุ่มประสานงาน
สถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) มีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ ศึกษาจากประชากรทั้งหมด จำนวน 102 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน ข้าราชการครู จำนวน 92 คน ของกลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ แบบสอบถามการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ซึ่งได้แบ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 50 ข้อ

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในกลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสถานศึกษาและข้าราชการครู

2. ศึกษาแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในกลุ่มประชากรของโรงเรียน ในกลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 ระหว่างวันที่ 18 - 22 กันยายน 2560 จำนวน 102 ฉบับ ด้วยตนเอง และทำการเก็บแบบสอบถามคืนโดยวิธีเดียวกัน จำนวน 102 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์จัดระเบียบข้อมูลลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการศึกษา
 - 1.1 ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม
 - 1.2 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach
2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 2.1 ค่าร้อยละ (%)
 - 2.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ)
 - 2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงจำแนกออกเป็น 2 ตอนตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถามโดย จำแนกรายละเอียดของ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียน ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับ	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	32	31.38
	หญิง	70	68.62
	รวม	102	100.00
2.	อายุ		
	ต่ำกว่า 30 ปี	18	17.64
	30 – 39 ปี	34	33.34
	40 – 49 ปี	28	27.46
	50 ปีขึ้นไป	22	21.56
	รวม	102	100.00
3.	ตำแหน่ง		
	ผู้บริหารสถานศึกษา	10	9.80
	ครูผู้สอน	92	90.20
	รวม	102	100.00
4.	ระดับการศึกษา		
	ปริญญาตรี	72	70.58
	ปริญญาโท	28	27.46
	ปริญญาเอก	2	1.96
	รวม	102	100.00
5.	ประสบการณ์การในการปฏิบัติงานในโรงเรียน		
	ต่ำกว่า 1 ปี	8	7.84
	1 – 5 ปี	18	17.64
	6 – 15 ปี	34	33.34
	มากกว่า 16 ปี	42	41.18
	รวม	102	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย ร้อยละ 31.38 เพศหญิงร้อยละ 68.62 อายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 17.64 อายุ 30 - 39 ปี ร้อยละ 33.34 อายุ 40 - 49 ปี ร้อยละ 27.46 และ อายุ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 21.56 ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 9.80 ตำแหน่งครูผู้สอน ร้อยละ 90.20 ผู้ตอบแบบสอบถามจบระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 70.58 ปริญญาโท ร้อยละ 27.46 ปริญญาเอก ร้อยละ 1.96 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียน ต่ำกว่า 1 ปี ร้อยละระหว่าง 1 - 5 ปี ร้อยละ 17.64 ระหว่าง 6 - 15 ปี ร้อยละ 33.34 และ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 41.18

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำแนกเป็นรายมาตรฐาน

ลำดับ	รายการ	ระดับปัญหา			
		μ	σ	แปลผล	อันดับ
1.	คุณภาพของผู้เรียน	2.04	0.07	น้อย	2
2.	กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา	1.69	0.05	น้อย	4
3.	กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1.85	0.05	น้อย	3
4.	ระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ	4.16	0.07	มาก	1
รวม		2.44	0.06	น้อย	

จากตารางที่ 2 พบว่าปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่มีปัญหาลำดับสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 4 ระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ ($\mu = 4.16$) รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ($\mu = 2.04$) และมาตรฐานที่มีปัญหาลำดับต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ($\mu = 1.69$)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา เรื่อง การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

จากผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 ในภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนในกลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีบริบทที่ใกล้เคียงกันจึงทำให้ผลที่ได้ออกมาเป็นปัญหาย่อยในระดับเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานสามารถอภิปรายผลในแต่ละมาตรฐาน ได้ดังนี้

1. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ข้อที่มีปัญหาลำดับสูงสุด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาการจากผลทดสอบวัดระดับชาติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษายังไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอนยังขาดทักษะในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และขาดการวิเคราะห์ข้อสอบ รวมถึงครูยังไม่ประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพ

จริง และไม่ประเมิณผลด้วยวิธีการที่หลากหลายและขาดการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาปรับปรุงเครื่องมือการวัดผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยอดชาย คำชาย (2553) พบว่าด้านการวัดและประเมินผล ปัญหาคือ ขาดการวิเคราะห์การวัดและประเมินผลตลอดจนการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขการวัดและประเมินผลครั้งต่อไป

2. มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาข้อที่มีปัญหาลำดับสูงสุด คือ การวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ และโรงเรียนขนาดเล็กจะขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พลไชย พลเพชร (2553) พบว่า ปัญหาด้านวางแผนและจัดสภาพแวดล้อม คือ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน รวมถึงจัดสภาพแวดล้อม สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบ สวยงาม และมีความปลอดภัยสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาคภูมิ รัชชีมาศ (2557) พบว่า ปัญหาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คือ โรงเรียนขาดการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน

3. มาตรฐานที่ 3 กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อที่มีปัญหาลำดับสูงสุด คือ จัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายที่จะตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาไม่จัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายที่จะตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ครูผู้สอนยังขาดการอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูไม่ได้นำผลการประเมินของผู้เรียนในแต่ละด้านมาพิจารณาจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาณิสรา ปานทิ (2553) พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อบรมครูต้องทำให้มีการจัด อบรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้อบรมครูต้องทำให้มีเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสื่อการสอนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ (2553) พบว่า ปัญหาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีคือ การประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรอื่นในการผลิต จัดหา พัฒนาสื่อการเรียนการสอน

4. มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ข้อที่มีปัญหาลำดับสูงสุด คือ การวางแผนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดการศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา และกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายด้านต่าง ๆ โดยเน้นที่คุณภาพผู้เรียน สะท้อนคุณภาพความสำเร็จที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีการกำหนดวิธีการการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรอย่างชัดเจน กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างคุ้มค่าสอดคล้องกับเป้าหมาย และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพฤทธิ์ บุญสีลพร้อม (2553) ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ของโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินภายนอก รอบ 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหาอยู่ในลำดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา ต๊ะเรียน (2553) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านน้ำชา (วิทยานุเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาบางส่วนยังไม่สอดคล้องและไม่ครอบคลุมกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ ของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ สาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ศักยภาพผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สามารถ สีนา (2553) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาได้วิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นกับทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงเพียง งานดี (2553) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตอำเภอแม่สรวย จังหวัด เชียงราย โดยมุ่งศึกษาองค์ประกอบการดำเนินการ 8 ด้าน ดังนี้ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบ

บริหารสารสนเทศ การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและทบทวน คุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด การรายงานคุณภาพ การศึกษาประจำปี และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พบว่า มีสภาพการดำเนินการปัจจุบันและปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง โดยสภาพการดำเนินการปัจจุบันที่การดำเนินการมากที่สุด คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร แสงมาศ (2554) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์เลิศ ก้อนหิน (2555) ได้วิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 พบว่า ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องไม่มีความรู้ความเข้าใจและความตระหนักถึงความสำคัญของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และไม่มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และสถานศึกษาไม่นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจมรีนิ ใจเรือน (2555) ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 พบว่า ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์รวี เกิดสมศรี (2556) ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน คือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักราช หินซุย (2556) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ปัญหาด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปัญหาด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตตินันท์ ทวีสุขเสถียร (2557) ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ พบว่า ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สสิธร ผสมทรัพย์ (2557) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มประสานงานสถานศึกษาโพทะเล 02 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์ของหน่วยงานต้นสังกัด มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและสนับสนุนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการจัดทำและดำเนินงานตามแผน

1.2 สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาบุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มีความรู้ความเข้าใจ กำหนดมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ทุกภาคส่วนให้สอดคล้องกับมาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.3 สถานศึกษาควรจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้ครอบคลุม เพียงพอต่อการใช้งานในทุกด้าน โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแก้ไข ปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

1.4 สถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรร่วมกันจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อติดตาม ตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำหรือพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมกับกิจกรรมหรือสภาพการดำเนินงาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในจังหวัดอื่นนอกเหนือจากการที่ได้ทำการศึกษาไว้แล้ว เพื่อทำการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอันจะนำไปสู่การหาแนวทางมาตรการสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐเพื่อจะทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบว่าการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนนั้นมีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลทำให้เกิดความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- กานต์รวี เกิดสมศรี. (2556). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- กานต์เลิศ ก้อนหิน.(2555). สภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- จักราช หินชู. (2556). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิราพร แสงมาศ. (2554). การศึกษาปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เจมรีน ใจเรือน. (2555). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เทพฤทธิ์ บุญสีลพร้อม. (2553). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- นวลทิพย์ กาศศิริ. (2547). แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ปาณิสรา ปานที. (2553). การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอดอนนาค สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปัทมา ต๊ะเรียน. (2553). การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านน้ำขา (วิชัยนา นุเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- พลไชย พลเพชร. (2553). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เพียงเพ็ญ เพียรสันติเยะ. (2553). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอดาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ภาคภูมิ รัชชิมาศ. (2557). แนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ยอดชาย คำชาย. (2553). การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยพะเยา.
- รัตตินันท์ ทวีสุขเสถียร. (2557). สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วรรณ หมดแห่ง. (2551). บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพฯ. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีระยุทธ ชวตะกาญจน์. (2555). การวิจัยเชิงนโยบายเทคนิคการบริหารสำหรับนักการบริหารมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สลิธร ผสมทรัพย์. (2557). การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สามารถ สีน. (2553). การศึกษาปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- แสงเพียร งานดี. (2553). การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. (2557). เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการผลการประเมินคุณภาพภายนอกและการประกันคุณภาพการศึกษา. พิจิตร: กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศก์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2550). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2558). ก้าวข้ามขีดจำกัดสู่สหัสวรรษแห่งคุณภาพ = Breaking barriers towards a millennium of quality. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2542). การประกันคุณภาพสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2559). คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.